

Miljödepartementet
Rättssekretariatet
Miljöprovningssenheten

M2021/00596

Swedavia AB:s remissvar på Miljödepartementets promemoria ”Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet”

Swedavia AB (”Swedavia” eller ”bolaget”) har tillställts Miljödepartementets remiss.

Swedavia är ett helägt statligt bolag som bildades i samband med att flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket (LFV) bolagiserades och överfördes till Swedavia den 1 april 2010. Swedavia är en koncern som äger, driver och utvecklar flygplatser i hela Sverige (det nationella basutbudet)¹. Bolagets roll är att skapa den tillgänglighet som Sverige behöver för att underlätta för resande, affärer och möten. Swedavia är världsledande i utvecklingen av flygplatser med minsta möjliga klimatpåverkan. Under år 2020 nåddes målet om 0 % utsläpp av fossil koldioxid från egen verksamhet. Koncernen omsatte under 2020 cirka 2,5 miljarder kronor och har närmare 2 600 medarbetare.

Swedavia är i grunden positivt till de regelförändringar som föreslås för att Sverige ska kunna uppfylla MKB-direktivet på ett tydligare sätt. Bolaget ser dock en del problem med de föreslagna ändringarna.

Beslut om betydande miljöpåverkan

En verksamhetsutövare som vill bedriva en C-verksamhet enligt miljöprovningssförordningen får inte påbörja verksamheten innan den anmälts. Förslaget innebär att verksamhetsutövarna behöver komma in med ett mer utförligt underlag än idag och att myndigheterna behöver fatta beslut om betydande miljöpåverkan i fler ärenden, samt att besluten kring betydande miljöpåverkan ska tillgängliggöras för allmänheten som också ska ges rätt att överklaga besluten i samband med att ärendet avgörs. Swedavia anser att det är positivt att allmänheten får en insyn kring dessa beslut, men delar inte bedömningen att detta bara kommer att öka handläggningstiden marginellt. Handläggningstiden för anmälningsärenden varierar kraftigt, men är redan i dagsläget relativt långa.

Möjligheten att påbörja en anmälningspliktig verksamhet ”på egen risk” sex veckor efter anmälan getts in till behörig myndighet, om inte myndigheten inom tiden förbjuder verksamheten eller förelägger verksamhetsutövaren att söka tillstånd, kommer att begränsas. Detta innebär en stor risk för tidsförskjutningar för

¹ Stockholm Arlanda Airport, Bromma Stockholm Airport, Göteborg Landvetter Airport, Malmö Airport, Luleå Airport, Ronneby Airport, Kiruna Airport, Umeå Airport, Visby Airport och Åre-Östersund Airport.

byggprojekt då handläggningstiden riskerar att dra ut på tiden. Swedavia delar inte bedömningen att den ökade handläggningstiden kommer att vara försumbar.

Utökad anmälningsskyldighet för användning av avfall

En av de föreslagna ändringarna av miljöprövningsförordningen innebär att någon gränsdragning mellan ”ringa risk” och ”mindre än ringa risk” inte längre ska göras när det gäller vad som omfattas av anmälningsskyldighet vid tillämpning av bestämmelserna om användning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål (29 kap. 35 § miljöprövningsförordningen). Det anförs att detta gör bestämmelserna enklare att tillämpa. Swedavias bedömning är att det, även om det förenklar tillämpningen, kommer att innebära ett stort antal tillkommande anmälningar för myndigheterna samtidigt som det innebär en anmälningsskyldighet för massor med mycket låga föroreningsnivåer. Det förekommer ofta att även jungfrulig mark har bakgrunds nivåer överstigande mindre än ringa risk. Eftersom det saknas uppgifter om antalet U-verksamheter där icke-farligt avfall återvinns för anläggningsändamål, samtidigt som Naturvårdsverket bedömer att det rör sig om tusentals verksamheter årligen, talar det för att det kommer att innebära långa handläggningstider samt administrativa bördor och kostnader för verksamhetsutövarna. Det är svårt att se att detta har sådana positiva effekter för miljön, när det rör sig om så rena massor, att det är motiverat. En U-verksamhet innebär inte heller att den är helt oreglerad eftersom hänsyn måste tas till hänsynsreglerna i 2 kap. MB, bl.a. att en lämplig lokalisering väljs och eventuella försiktighetsåtgärder vidtas, egenkontroll måste utföras (om än inte dokumenterad sådan) och tillsyn bedrivs över verksamheten.

Swedavia håller med om att införandet av undantaget för vissa åtgärder som vidtas med icke-förorenad jord och annat icke-förorenat naturligt förekommande material i 29 kap. 35 § miljöprövningsförordningen, medför att vissa verksamheter kommer att kunna undantas från anmälningsskyldigheten och att det ökar tydligheten för när en anmälan krävs. Detta eftersom det inte blir avgörande om massorna klassas som avfall eller inte. Undantaget kan säkert bli aktuellt i en del bygg- och anläggningsprojekt, men det kommer att bli svårt att tillämpa. Massorna får bara användas i sin naturliga form, dvs. ingen krossning eller annan bearbetning är tillåten och de ska användas i anslutning till den plats där schaktningen utfördes. Det är dessutom oklart vilken föroreningsgrad som kan tillåtas. Det krävs att en tydlig vägledning utarbetas av Naturvårdsverket.

Swedavia anser slutligen att det är positivt att ingen ändring av gällande gränsvärden och kriterier i miljöprövningsförordningen avses göras, vilket sannolikt hade inneburit en stor förvirring.

Med vänlig hälsning

Swedavia AB
genom

Charlotta Strigell
Bolagsjurist